

Wat u moet weten van wetsvoorstel 32 777

Wat u moet weten van wetsvoorstel 32 777, door de Tweede Kamer aangenomen op 4 oktober 2011 met alleen de stemmen van CDA, PVV, SGP en VVD vóór:

1. De komende twintig jaar gaat volgens het voorstel het sociale minimum voor een (echt)paar met netto € 1987 omlaag (euro's van nu); voor een alleenstaande ouder is de teruggang 90% van deze € 1987 en voor een alleenstaande 70%.
2. Dat is over de hele linie netto 12,5% minder.
3. Onder de 65 jaar betekent dat: een paar gaat van 1254 naar 1097 per maand (zonder vakantiegeld), een alleenstaande ouder van 1129 naar 987 en een alleenstaande van 878 naar 768.
4. Boven de 65 jaar krijgen mensen met een onvolledige AOW, die aanvullende bijstand (AIO) hebben, daarop voortaan de indexering van onder de 65 jaar toegepast: een paar gaat van 1325 naar 1159 en een alleenstaande van 963 naar 842 (deze indexering is in procenten en betekent dus voor 65+ met hogere uitkering een grotere teruggang dan voor 65- terwijl het om dezelfde heffingskorting in euro's zou moeten gaan).
5. Bij het voorgaande is voor deze mensen met onvolledige AOW ook inbegrepen een korting ineens per 1 januari van 62 per maand voor een paar (-4,5%) en van 28 voor een alleenstaande (-3%)¹. Dit omdat op hun aanvullende bijstand hun tegemoetkoming AOW (nu MKOB geheten) zal worden gekort. De memorie van toelichting: "De regering wil niet dat mensen met onvolledige AOW en een Aanvullende inkomensvoorziening ouderen (Aio) deze tegemoetkoming nog eens bovenop de Aio ontvangen."²
6. Voor mensen met volledige AOW verandert er niets: voor een paar blijft het 1381 (inclusief MKOB) en voor een alleenstaande 992 (ook inclusief MKOB). "Ouderen met volledige AOW worden ontzien."³ De staatssecretaris zegt: de AOW geldt niet meer als sociaal minimum maar mag daar boven liggen.⁴ Onduidelijk is of dit betekent dat mensen met alleen AOW voortaan bijvoorbeeld de gemeentelijke kwijtschelding gaan mislopen — vooralsnog ligt dit voor de toekomst wel voor de hand, wanneer er naar bezuinigingsposten wordt gezocht. Zie ook 15.
7. Er zijn 38.000 huishoudens met een onvolledige AOW en AIO, waarvan 75% niet-westers allochtoon.⁵
8. De genoemde € 1987 is het huidige bedrag van de algemene heffingskorting in de inkomstenbelasting. Tot 2009 kon deze volledig worden uitbetaald aan de partner met weinig of geen inkomen. Per 2009 wordt deze "aanrechtsubsidie" in 15 jaar teruggebracht tot nul, behalve als de ontvangende partner voor 1972 is geboren.
9. De centrale norm voor het sociale minimum is nu het netto voor een paar. Dit wordt berekend uit het bruto minimumloon met toepassing van twee algemene heffingskortingen. Het wetsvoorstel maakt in twintig jaar van deze twee een, behalve voor de AOW. En brengt verder 65+ met AIO onder dit regime, en onttrekt dezen de tegemoetkoming AOW (MKOB).

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 777, nr. 6, p 23, tweede tekstblok van onderen.

² Idem, nr. 3, p 2, regel 7 t/m 9.

³ Idem, nr 3, p 2, tweede tekstblok, slot.

⁴ Idem, nr 3, p 2, onderaan.

⁵ Idem, nr 6, p 8, Tabel 1, onder WWB 65+ jo. p 24, tweede tekstblok van onderen, slot.

10. De memorie van toelichting: “Dit wetsvoorstel beoogt werken vanuit een uitkeringssituatie te laten lonen.”⁶ Zonder dit wetsvoorstel “zou vanaf 2018 de netto bijstand voor een stel dat niet werkt zelfs hoger zijn dan de netto inkomsten van een werkende kostwinner die minimumloon heeft”⁷. “De regering is van oordeel dat het ongewenst is dat de bijstand hoger komt te liggen dan het minimumloon van een kostwinner. Dat is een principieel punt.”⁸
11. Het wetsvoorstel raakt “circa 550 000 uitkeringen, waarvan ongeveer 350 000 bijstands-uitkeringen en circa 200 000 andere minimumuitkeringen”⁹. “Voor al deze mensen betekent de maatregel dat werken aantrekkelijker wordt.”¹⁰
12. Van de bijstandsuitkeringen zijn er 38.000 aan paren tussen de 27 en 65 jaar¹¹ (vóór en na 1972 geboren). Het betreft hier WWB.
13. “De regering is van mening dat ... de inkomens- en koopkrachtpositie van uitkeringsgerechtigden adequaat is geborgd.”¹² “Het sociaal minimum blijft op een sociaal niveau.”¹³
14. “De overdraagbare heffingskorting heeft weliswaar alleen betrekking op paren, echter het sociaal minimum van een alleenstaande en alleenstaande ouder zijn gekoppeld aan het sociaal minimum van een paar. De regering wil met dit wetsvoorstel niet tornen aan de vaste verhoudingen binnen de bestaande systematiek die al sinds jaar en dag vanzelfsprekend zijn. Een verandering in de hoogte van het sociaal minimum van een paar werkt daarom automatisch door in een aanpassing van alle uitkeringsnormen Een gevolg van de maatregel is dat werken vanuit de uitkering voor alleenstaanden en alleenstaande ouders meer gaat lonen.”¹⁴
15. Tabel met de netto vermindering voor een paar en voor een alleenstaande

netto vermindering sociaal minimum voor een paar en voor een alleenstaande door wetsvoorstel 32 777 (excl. vakantiegeld, euro's van nu)

		nu	extra 2012	na 20 jaar	in %
< 65 jaar (bijstand, Anw etc.)	paar	1254		1097	-12,5%
	alleenstaand	878		768	-12,5%
≥ 65 jaar AIO (bijstand)	paar	1381	1325	1159	-16,1%
	alleenstaand	992	963	842	-15,1%
≥ 65 jaar volledige AOW <i>per 2012 geen sociaal minimum meer</i>	paar	1381		1381	0,0%
	alleenstaand	992		992	0,0%

⁶ Idem, nr 3, p 1, eerste regel.

⁷ Idem, nr 3, p 1, tweede tekstblok, midden.

⁸ Idem, nr 10, p 2, tweede tekstblok, derde alinea, begin.

⁹ Idem, nr 10, p 2, tweede tekstblok, eerste alinea, slot.

¹⁰ Idem, nr 10, p 3, vijfde tekstblok, elfde regel.

¹¹ Idem, nr 3, p 6, Tabel 1. Hiervan zijn helemaal niet relevant Aio, IOAW en IOAZ want geboren voor 1972.

¹² Idem, nr 10, p 6, eerste tekstblok, slot.

¹³ Idem, nr 10, p 6, derde tekstblok, slot

¹⁴ Idem, nr 10, p 9, zevende t/m veertiende regel en slot.